

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1993-1994

10 MARS 1994

PROPOSITION D'ORDONNANCE

visant à interdire
sur le territoire
de la Région de Bruxelles-Capitale
les expositions itinérantes
d'animaux sauvages vivants

(déposée par Mme Ghislaine DUPUIS) (F)

DEVELOPPEMENTS

La prise de conscience des enjeux environnementaux, gage de succès de toute politique engagée en la matière, passe par l'éducation permanente du grand public.

La sensibilisation du public à la problématique du respect de la nature et de ses ressources implique une approche globale de l'environnement qui mène à une compréhension des relations existant entre les êtres vivants et leur milieu.

Dans cette optique, il est important de savoir que l'animal sauvage est étroitement lié à son milieu de vie; qu'il joue un rôle et exerce une fonction particulière dans l'écosystème auquel il appartient en symbiose avec les autres espèces; que seule une évolution au sein de son habitat naturel garantit à l'animal sauvage la survie et un développement conforme à ses besoins biologiques et éthologiques.

Ce souci d'éduquer le grand public vers une connaissance plus précise des liens existant entre le monde animal et ses conditions spécifiques de vie a engendré de nombreuses initiatives visant à promouvoir l'observation et la compréhension des milieux naturels.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1993-1994

10 MAART 1994

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

waarbij wordt beoogd de
reizende tentoonstellingen van
levende wilde dieren te verbieden op
het grondgebied van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest

(ingediend door Mevr. Ghislaine DUPUIS) (F)

TOELICHTING

Permanente educatie zorgt ervoor dat het grote publiek milieubewust wordt gemaakt, hetgeen borg staat voor het welslagen van elk beleid terzake.

Wil men het publiek ervan bewust maken dat de natuur en de natuurlijke rijkdommen moeten worden geëerbiedigd, dan is er op milieugebied een allesomvattende aanpak nodig die inzicht brengt in de relaties tussen de levende wezens en hun milieu.

In dat opzicht is het van belang te weten dat het wilde dier een nauwe band heeft met zijn biotoop, dat het een rol vervult en een bijzondere plaats inneemt in het ecosysteem waartoe het in symbiose met de andere soorten behoort, dat alleen een evolutie binnen zijn habitat garandeert dat het wilde dier kan voortbestaan en zich kan ontwikkelen overeenkomstig zijn biologische en ethologische behoeften.

Ten einde het grote publiek een beter inzicht te geven in de banden tussen de dierenwereld en de bijzondere leefomstandigheden, zijn heelwat initiatieven genomen om de verkenning en het begrijpen van de natuurlijke levensruimte te bevorderen.

Dans ces conditions, montrer un animal encagé ou autrement entravé - et donc extrait de son milieu de vie naturel - donne une idée fautive du comportement sauvage de l'animal ainsi présenté au grand public. Ceci va à l'encontre des efforts accomplis en vue de sensibiliser le public à la problématique de l'environnement.

C'est la raison pour laquelle la présente ordonnance vise à interdire sur le territoire de la Région les expositions itinérantes d'animaux sauvages vivants.

Par ailleurs, la présente ordonnance complète les diverses législations tant internationales que nationales ou régionales portant sur la conservation et la protection de la faune en privant d'effet les actes de prélèvements d'animaux protégés et de détention en captivité auxquels il est trop souvent recouru sous le couvert abusif de l'intérêt de la science et de l'éducation.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1

Il ressort des travaux préparatoires de la loi spéciale du 8 août 1980, rendue applicable par la loi des réformes institutionnelles du 16 janvier 1989 à la Région de Bruxelles-Capitale, que la compétence attribuée à la Région en matière de conservation de la nature est celle contenue dans la loi du 12 juillet 1973.

Article 2

Par exposition itinérante, l'on entend en général une exposition consistant à présenter à la curiosité du grand public un ou plusieurs animaux sauvages vivants enfermés dans des cages, des aquariums, des terrariums ou autre enclos, parfois aussi entravés.

La présentation de ces spécimens sauvages est de caractère permanent, local et mobile, l'exposition itinérante étant liée, par définition, à des déplacements continuels.

Par animal sauvage il faut donc entendre toute espèce vivant ou ayant vécu de façon libre et indépendante de l'homme dans un habitat naturel qui lui est propre (biotope), ainsi que tout animal issu d'un élevage en captivité à partir d'une souche primitive de la même espèce (1ère génération) ou provenant de géniteurs, eux-mêmes nés en captivité, appartenant à une même espèce.

In die omstandigheden wordt met het vertonen van een dier dat opgesloten is in een kooi of waarvan de beweegruiimte op een andere wijze wordt beperkt - en dat dus uit zijn natuurlijk milieu is weggehaald - aan het publiek een verkeerd beeld gegeven van het natuurlijke gedrag van het dier dat aldus wordt getoond. Dit druist in tegen de inspanningen die worden geleverd om het publiek milieubewust te maken.

Om die reden wordt met deze ordonnantie beoogd reizende tentoonstellingen van levende wilde dieren op het grondgebied van het Brusselse Gewest te verbieden.

Voorts vormt deze ordonnantie een aanvulling van de verschillende internationale, nationale of gewestelijke wetgevingen betreffende het in stand houden en de bescherming van de fauna door het vangen van beschermde diersoorten en het in gevangenschap houden waarvan al te vaak gebruik wordt gemaakt onder het mom van het belang van de wetenschap en de educatieve waarde doelloos te maken.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1

Uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, welke door de wet ter hervorming van de instellingen van 16 januari 1989 van toepassing is verklaard op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blijkt dat de bevoegdheid inzake natuurbehoud die aan het Gewest is verleend, die is welke vervat is in de wet van 12 juli 1973.

Artikel 2

Onder reizende tentoonstelling wordt in het algemeen een tentoonstelling verstaan die ertoe strekt het nieuwsgierige publiek levende wilde dieren te tonen die opgesloten zijn in kooien, aquariums, terrariums of andere omheinde ruimten, soms ook vastgebonden zijn.

Aangezien de reizende tentoonstelling per definitie voortdurend verhuist, worden deze wilde dieren doorlopend, op bepaalde plaatsen en in mobiele tentoonstellingen aan het publiek getoond.

Onder wild dier wordt bijgevolg verstaan elke levende diersoort of diersoort die vrij en onafhankelijk van de mens heeft geleefd in zijn natuurlijke levensruimte (biotoop), en elk dier dat in gevangenschap is gekweekt uit een oud ras van dezelfde diersoort (eerste generatie) of afstamt van fokdieren, die zelf in gevangenschap zijn geboren, welke tot eenzelfde soort behoren.

Ne sont par contre pas des animaux sauvages:

a) les animaux domestiqués, c'est-à-dire ceux qui se reproduisent sous le contrôle de l'homme à son bénéfice, qui sont dépendants de lui pour leur nourriture et leur reproduction et dont la sélection aboutit à l'apparition de modifications génétiques (telles la taille réduite par rapport à la souche sauvage, la coloration "aberrante" du plumage ou du pelage, la rétention de caractères juvéniles, l'exagération de certains caractères morphologiques...);

Tout animal qui ne montre pas au moins un de ces traits domestiques doit être considéré comme sauvage même s'il est apprivoisé.

b) les hybrides, métis et mutants.

La présente proposition d'ordonnance vise les animaux sauvages qu'ils soient indigènes ou non-indigènes.

En effet, l'article 6, § 1°, III 2° de la loi du 8 août 1980 spécifie que cette compétence implique la protection et la conservation de la nature et des espèces animales non indigènes à l'exception de leur importation, exportation et transit.

Cette proposition d'ordonnance entre donc dans le cadre de cette compétence en ce qu'elle règle aussi la protection des espèces animales non indigènes sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

Ghislaine DUPUIS (F)

Daarentegen zijn geen wilde dieren :

a) de tamme dieren, namelijk de dieren die zich onder de controle van de mens en ten voordele van de mens voortplanten, die van de mens afhankelijk zijn voor hun voeding en hun voortplanting en waarvan de selectie leidt tot genetische veranderingen (kleiner van gestalte dan het wilde ras, "afwijkende" kleur van het verenkleed of van de vacht, het bewaren van juveniele kenmerken, het overdrijven van sommige morfologische kenmerken,...);

Elk dier dat niet ten minste een van deze kenmerken van een tam dier vertoont, moet als een wild dier worden beschouwd zelfs als het getemd is.

b) de hybriden, halfbloeden en mutanten.

Dit voorstel van ordonnantie heeft betrekking op de wilde dieren, onverschillig of ze inheems of uitheems zijn.

Artikel 6, § 1, III, 2, van de wet van 8 augustus 1980 bepaalt immers dat de natuurbescherming en het natuurbehoud en de uitheemse diersoorten, met uitzondering van de in-, uit- en doorvoer ervan, tot deze bevoegdheid behoren.

Dit voorstel van ordonnantie valt dus onder deze bevoegdheid in zoverre het de bescherming van uitheemse diersoorten regelt op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**visant à interdire
sur le territoire
de la Région de Bruxelles-Capitale
les expositions itinérantes
d'animaux sauvages vivants**

Article 1

La présente proposition d'ordonnance est prise en application de l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Par exposition itinérante, il faut entendre tout rassemblement public et itinérant d'animaux organisé dans le but de comparer et de juger les qualités des animaux ou dans un but d'éducation ou de divertissement du public, que son objet principal soit ou non commercial.

Par animal sauvage, il faut entendre l'animal - indigène ou non indigène - qui a été soustrait à son biotope naturel ou est né en captivité et qui est détenu dans un milieu artificiel, tel que défini à l'article 2, § 2, 3° de la loi du 14 août 1986 relative à la protection et au bien-être des animaux.

Article 3

Est interdite sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale toute exposition itinérante d'animaux sauvages vivants, présentée avec ou sans autres animaux;

Article 4

Est puni d'une amende de 100 à 1.000 francs celui qui a contrevenu à la présente ordonnance ou à ses arrêtés d'application.

Article 5

L'Exécutif est chargé de l'exécution de la présente ordonnance.

Bruxelles, le 17 novembre 1993.

Ghislaine DUPUIS (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**waarbij wordt beoogd de
reizende tentoonstellingen van
levende wilde dieren te verbieden op
het grondgebied van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest**

Artikel 1

Dit voorstel van ordonnantie wordt vastgesteld met toepassing van artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Onder reizende tentoonstelling moet worden verstaan elke openbare en reizende verzameling van dieren gehouden met het doel de eigenschappen van de dieren te laten vergelijken en beoordelen of met het oog op de volksopvoeding of als volksvermaak, onverschillig of het hoofddoel ervan al dan niet van commerciële aard is.

Onder wild dier moet worden verstaan het inheems of uitheems dier dat aan zijn natuurlijke biotoop is onttrokken of in gevangenschap geboren is en in een kunstmatig milieu wordt gehouden, zoals bepaald in artikel 2, § 2, 3°, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Artikel 3

Op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is elke reizende tentoonstelling van levende wilde dieren, met of zonder andere dieren, verboden.

Artikel 4

Met een geldboete van 100 tot 1.000 frank wordt gestraft, hij die deze ordonnantie of de uitvoeringsbesluiten ervan heeft overtreden.

Artikel 5

De Regering wordt belast met de uitvoering van deze ordonnantie.

Brussel, 17 november 1993.